N. 12.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 9 Lutego. V. S. ROKU 1807

WILNO d. 9 lutego. Wedle Ukazu Jego Jmperatorskiey Mości kommissya dla rozpoznania długów i maiątków byłych Litewskich Hetmana i Podskarbiego Ogińskich w miescie Wilnie ustanowiona, po wysłuchaniu Ukazu Rządzącego Senatu pod dniem 2 Januaryi idącego 1807. Roku nadesłanego oraz po rozpatrzeniu Dzieła u siebie znayduiącego się *Postanowiła.* Mocą powyższego Ukazu Rządzącego Senatu Rezolucye Kommissyi ninieyszey w Roku 1806 Mca Junii 3. i 23. dnia nastałe względem wzięcia wyświeconych w tychże Rezolucyach maiątków do massy funduszów Podskarbiego Ogińskiego przynależących w swoią Administracyą oddania onych przez publiczną Licytacyą w roczną Arędowną Dzierżawę wyexekwować, i w skutek tego zaięte podług takowych Rezolucyów w Administracyą Kommissyi Dobra, iako to; Hrabstwo Jwieyski z Folwarkami w Oszmianskim, Czarnę w Wileńskim Skaudaycie w Rosien. Hlebowicze w Grodzienskim Opol w Kobrynskim Wielanów w Brzeskim i Zapole w Pinskim Powiatach położone że wszystkiemi do nich przynależnościami nie muiey Jndurę. przez Stolnika Eysymontta, a Swisłocz i Obrębszczyznę przez Graffa Rzewuskiego posyduiące się, zostawuiąc teraz dzierżącym też dobra, nie iuż w Tytule possessorów, lecz iako Administratorów od Kommissyi ninieyszey naznaczonych, przy rządzie wyrażonych Dóbr do Roku teraznieyszego 1807. Mca Aprila 23 dnia do zamknięcia pełnego Roku do kalkulacyi, która stosownie do pomienionych w górze Rezolucyów z Jntrat od Roku 1804. Mca Apryla 23. dnia czyniona bydź ma, ztym ieszcze ostrzeżeniem, że possessorowie Dóbr takowych iako z powierzoney sobie doczasu Administracyi urządzaiący onemi we wszystkich zdarzeniach Ekonomicznych odnosić się do Kommissyi ninieyszey, tudzież o stanie maiątków i włościan rapportować obowiązani zostaią, w Celu uskutecznienia następnego wyboru Jntrat oddać w roczną dzierżawę więcey daiącym, a to od daty dnia 23. Apryla idącego 1807 Roku, niezabraniaiąc brać one w arędę i teraz dzierżącym, równie i Kredytorom ieżeli któren z nich zechce, lecz nie inaczey iak za gotowe pieniądze, które wchodzić będą do massy na zaspokoienie Kredytorów i Skarbowey pretensyi; oddanie iakowych Dóbr w roczną dzierżawę nie inaczey iak przez publiczną Licytacyą ma następować i przeto do takowey licytacyi naznaczyć trzy termina to iest pierwszy dzień 20, drugi dzień 25. a trzeci 30. Dzień Mca Marca teraznieyszego 1807 Roku, a od tych, ktoby chciał wziąść one zapotrzebować, iż by wczesnie złożyli do tey kommissyi dostateczną Kaucyą na pewność całości Dóbr, i że one zruynowanemi nie będą; takowe Kaucye powinne bydz oparte, czy to na Summach pieniężnych Jntratóm odpowiadaiących, czyli też na Dobrach Ziemskich z Zaświadczeniem Sądu Grodzkiego lub Ziemskiego tych Powiatów, w których Dobra maiące się pod Ewikcyą oddać są sytuowane, z tym zapewnieniem, że też oddaiące się w Ewikcyą Dobra są ich własne, żadnemi długami nieobciążone, nikomu nie przedane, niezastawione, i nakostatek wolne od prawnych Konwikcyów, Sporów wszelkich pretensyów i zaprzeczeń, a ztąd więc w tey mierze uczyniła swoie odniesienie się do Wileńskiego Grodzieńskiego i Mińskiego Guberńskich Rządów pod zawiadywaniem których Dobra w Administracyą przeznaczaiące się zostaią, ażeby też Rządy raczyły przez kogo należy niezwłocznie rozpublikować, że ninieysza Kommissya w Celu zebrania i ocalenia Jntrat, które naywyższym Ukazem zalecono włączyć do ogólney massy na zaspokoienie Kredytorów Podskarbiego Oginskiego i Skarbowey pretensyi, zaiąwszy w Administracyą swoią pomienione Dobra iako to; Jwie z Folwarkami, Hlebowicze, Opol, Skaudaycie, Zapole, Czarnę, Wielanów, Jndurę, Swisłocz i Obrębszczyznę zewszystkiemi do nich przynależnosciami i Attynencyami postanowiła one na powyższey Osnowie wypuścić od dnia 23 Mca Apryla teraznieyszego 1807. Roku w Arędowną Dzierżawę na ieden rok przez licytacyą wedle powyższego opisania w trzech terminach odbywać się maiącą za gotowe pieniądze, i żeby chcący wziąść takowe Dobra w Arędę iawił się na dzień 15. Marca bieżącego Roku do ninieyszey Kommissyi dla rozpoznania maiątków i Długów Hetmana i Podskarbiego Ogińskich w mieście Wilnie ustanowioney, z dostatecznemi Kaucyami i Swiadectwami Grodzkich lub Ziemskich Sądów, iak o tym wyżey powiedziano, a to dla tego aby o warunkach następnego kontraktu mogła wczesna uczynić się informacya. Teraz zas zostawuiącym się do dnia 23 Apryla bieżącego 1807. roku przy Administracyi nieraz wyrażonych dóbr possessorom, aby Rządy Guberńskie udzielnie przez kogo należy przykazały, iżby one wybrane od czasu nastania Naywyszego Ukazu ninieyszą Kommissyą stanowiącego to iest; od roku 1804 Marca 8 dnia, do tegoż czasu roku teraznieyszego 1807 z Dóbr pomienionych w ich possessyach będących intraty do tey Kommissyi nie odwłocznie i nieodmiennie dnia dwódziestego Mca marca idącego roku wnieśli, poniewaź Kommissya postanawia takowe pieniądze dla ocalenia iedynie Funduszu i powiększenia massy oddać równie ma pewne Ewikcye osiadłym Obywatelom na procenta, dla czego raczą też Rządy Guberńskie i o tym rozpublikować w swoich Guberniach, ażeby chcący wziąść pieniądze na procenta, stawili się podobnym sposobem do tey Kommissyi z dostatecznemi kaucyami poczowszy od 1 Maia do 30 dnia tegoż mca bie-

żącego roku. Gdyby zaś takowe Kommissyi postanowienie ta względem oddania wyżey pomienionych dóbr w roczną arędowną dzierżawę iako też i pieniężnych intrat wybranych przez Possessorów tych dóbr na procenta, umieszczono było w Gazecie pod tytułem Kuryer Litew. to wypisawszy teraznieyszą rezolucyą odesłać onę na ten koniec do Redakto a teyże Gazety zadeterminowała. Działo się na Sessyi dnia 30 mca Stycznia r. podpisano. Jan Zurawlew Prokuror Guberńs i Litewsko Wileński. Antoni Lappa Marszałek Powiatu Trockiego Kommissarz Piotr Kleczkows i Podkomorzy Powiatu Trockiego. Kommissarz Adam Haraburda Kommissarz Urban Jazdowski Prezydent Ziemski Wileński Kommissarz.

S. PETERSBURG VS. d. 29 Stycznia. Ryski woienny Gubernator G. infanteryi Graf Buxhewden na własną prozbę dla choroby uwalnia się od obowiązków na niego włożonych. Baltyckiey flotty Admirał Uszakow na własną prożbę uwalnia się od służby z mundurem i pensyą połowy gaży. Podpółkownicy zostaią Połkownikami: 1 brygady artylleryi Głuchow, 9 Lwow. 17 Argun, Kiiowskiey Bosinius, 6 Merlin, 9 Nikitin, Adiutant GL. Arakczeiew Twaragow. GM. Ułanow został kommendantem Ochteńskiey fabryki prochu. Podpółkownik Patton będzie kommendantem Newskiego półku muszkietyerów. Podpółkownik Szulc umieszczony w Omskim batalionie garnizonowym. Dystyngwuiący się w bitwie przeciwko woysku Francuzkiemu podczas kampanii teraznieyszey rangę wyższą otrzymali: Junker Lewenstern, 1 Moczulski. Unteroffìcyer Wiktorow Sumskiego półku huzarskiego, który był odsądzony od rangi Podporucznika i szlacheckiey dostoyności, za okazane męztwo znamienite został Kornetem, i do szlachectwa powróci.

Wymazuią się z rang listy zmarli. Półkownik Kmper, Półkownik Popow z odebraney rany, Maior Kelpiński. Oświadczono ukontentowanie naywyższe dystyngwuiącym się w bitwie z Francuzami d. 13 grudnia pod Łopaczynem, d. 14 przy Gołomnie, wszystkim Officyerom Sumskiego półku huzarów, 21 strzelców, i artylleryi konney Maiora Pirogow. Nadgradzaiąc gorliwość w służbie Moskiewskiego obywatela Fadeiew, JJ Mość dać raczył onemu rangę Nadwornego konsyliarza, zostawuiąc przy prawach kupieckich. Wołyński Marszałek Guberński Worcel został taynym konsyliarzem. Dyrektorowi teatrów stolicy Nariszkinowi oświadczono ukontentowanie, iż teatr narodowy do lepszego stanu przywiodł, wszystkie zaś nie tylko utrzymał z dochodu etatem wyznaczonego, aletéż znaczną summę oszczędził, i tak urządził wszystko, że napotém utrzymywać się będą mogły z własnych przychodów.

Stanu konsyliarz Baggegowudt będzie Litewsko Wileńskim Wice Gubernatorem; Kapitan flotny Bakeiew Pskowskim. Tomski Gubernator cywilny Chwostow w nagrodę zasług otrzymał order S. Włodzimierza 3 klassy. X. Dominik Radziwił został aktualnym Kammerherem.

Następuiące osoby ofiarę oyczyźnie przyniosły. Metropolita Nowhorodzki i Petersburgski Ambroży od cerkwi Alexandra Newskiego, 25 t. rubli, od Arcy Biskupiego domu Nowhorodzkiego 20 t. Metropolita Moskiewski Platon zastępuiąc ubogie poddaństwo Dmitrowskiego powiatu 20 t. rubli Biskup Tulski Ambroży tysiąc rubli Tayna konsyliarzowa Smirnow i Pani Hamburger wiele szarpii i innych rzeczy szpitalom potrzebnych. Oberkammerher Szeremetiew 20 armat metalowych z lawetami, i wozami prochowemi, 2 t ręczney broni. G. infanteryi Archarow 10 t. rubli. Xiężna Szachowska 10 t. rubli, bomb 50. 2 t. kul armatnych, dzid tysiąc, tyleż szabel. Graf Osten Sacken 7500 rubli. Aktualny stanu Konsyliarz Kalinin 5 t. rubli, 30 karabinów z bagnetami. 30 tesaków, i dopóki milicya trwać będzie corocznie po 2250 rubli. Angielscy kupcy w S. Petersburgu handluiący 135 t. rubli. Jubiler Duval 10 t. rubli. GL. Szenin na 10 ludzi prowiant i gażę. Porucznik Putiłów to samo dla 50 ludzi ofiarował na 3 miesiące. Graf Gołowin 250 rubli. Stanu konsyliarz Nazarow 2905 rubli. Aktualny Stanu Konsyliarz Szamszew 202 rubli: GM. Kamarow 300 rubli Brygadyer Demidow 200 rubli. Flotny Kapitan Jwanow 100 r. GM. Dubing 345 r. Konsyliarz Mrozow 200 r. Doktor Rington 500 r. Kadet Kulikowski tysiąc rubli. Kupcy Rewelscy 13725 r. Cizele ich 2100 r. Rzemieślnicy tamże 966 r. Zgromadzenie Rewels ie 6 0 r. Estlandzki Gubernator cywilny Langel tysiąc r. Wice Gubernator Rading 9 7 r. Grafini Manteufel 2 t. r. Graf Rebinder tysiąc r. Baron Dillingshausen 10 t. r 500 beczek żyta. Doktor Winkler 300 rubli. Asessor Mornschild tysiąc r. Maior Haeman 500 r. Worcneżscy kupcy 21650 r. Ostrogożscy 3915 r. Konsyliarz Lewszin tysiąc r. Xiężna Chowańska tysiąc r. 100 czetwierci żyta Konsyliarz Haroszin 175 czetwierci żyta. Kupiec Pskowitinow 500 rubli. Zgromadzenie Staroruskie 10 t. r.

WIEDEN d. 30 stycznia. G. kawaleryi X. Karol Lotaryński przybył ze Lwowa gdzie miał główną kommendę, powołany do innych obowiązków, mieysce iego zastąpił w Galicyi G. artylleryi Bellegarde, którego pomocnikiem iest X. Hohenlohe. Dla przeciętych kommunikacyi teraz między Anglią i Niemcami, pocztamt tuteyszy przyimować przestał listy posyłaiące się do Londynu. Słychać, iż Ambassador Adaire ma pocztę swoią urządzi nowym sposobem. Port Trieste napełniony iest wprawdzie produktami zamorskich osad Brytańnii W: naywięcey dostarczyły okręta Duńskie, których żegluga w upłynionym roku spokoyną była. Przy takiey obfitości są iednak bardzo drogie u nas produkta wspomniane, nikt przedawać nie chce, nie wiedząc ia długo handel będzie zamknięty. Jest wiadomość, iż rząd Angielski nie myśli bynaymniey przez użycie wetowego prawa konfiskować Kapitałów, które cudzoziemcy na banku Londyńskim złożyli, co właścicielów przeciwnemi odgłosami strwożonych uspokoiło.

NEAPOL d. 11 stycznia. Józef Buonaparte w całym kraiu ogłosić kazał wyrok rządu Francuzkiego, którym Angielskie wyspy zamknięte zostały, albo raczey handel z onemi zabroniony. Wyznaczeni są kommisarze, do sądzenia przestępców zakazu tego. To samo dzieie się w państwie kościelném, Etruryi, i Wochach północnych. Z Calabryi nic nowego: mieszkańce zdaią się spokoyni: lecz Anglicy utwierdzaią pilnie Reggio i Scylla spodziewaiąc się być obleżonemi na wiosnę. Massena bawi w naszey stolicy; gdy wyieżdżał z główney kwatery Monteleone, wszystkie dywizye woyska swoiego tak rozłoży, ażeby stanowiskiem zaymowały miasta i prowincye naybardziey

podeyrzane, dla utrzymania ich w porządku. Angielskie eskadry chociaż ieszcze ukazuią się czasem przy brzegach żadnego iednak lądowania nie czyunią.

PHILADELFIA d. 20 grudnia. Wyszło niedawno opisanie stanu dzisieyszego RPtey Amerykańskiey, porównanego z przeszłym. W r. 1776 gdyśmy ogłaszali niepodległość naszą nie mieliśmy mieszkańców nad półtrzecia milliona, dziś liczemy blizo pół siódma; wtenczas milicya po wpisaniu do niey każdego człowieka, co bronią mógł władać, nie wynosiła głów 400 t. dziś milion przech dzi gotowych ruszyć w pole do potrzeby. Wonczas na woiennych i kupieckich statkach było 15 t. maytków, teraz ich iest więcey 70 t. wywoziliśmy za granicę własnych produktów za 6 milion w dollarów; wyprowadziliśmy w r. 1806 za 100 mill. Nie cyrkulowało w kraiu gotowego grosza nad 4 milliony piastrów, dziś iest w obrócie więcey 26 mill. zamiast 3 banków mamy blizko 80. Podobną różnicę postrzegamy z ukontentowaniem i chlubą w szkołach, bibliotekach publicznych, portach, zbroiowniach naszych. Prawda iż produkta są droższe teraz w proporcyi 12 iak były dawniey, do 26 iak są dzisiay.

Naydziwnieysze iest pomnożenie ludności naszey w przeciągu lat 30 od półtrzecia miliona do półsiódma. Byłoby zaś nierównie więcey, gdyby żółta gorączka corocznie dusz tysiąców nie zabierała po większych miastach. Tak nagłego i niesłychanego prawie wzrostu przypisać nie podobna powietrzu, gdyby nawet było nayzdrowsze, i ziemi urodzayney nad podziw, która plon wydaiąc stokrotny, mieszkańcom łatwe wyżywienie dawać zwykła, mianowicie w pierwiastkach uprawy nie wycieńczona i świeża. Wiadomo każdemu, że od czasów ogłoszenia udzielności RPtey, krocie Europeyczyków nieszczęśliwych, nieukontentowanych, oyczyznę własną opuszczaiąc, szukały lepszego bytu między nami, tysiączne osady pozakładali w głuchych niedawno lasach Niemcy, Szwaycarowie, Francuzi, obywatele wysp Antilskich od rzezi Murzyńskiey zbiegli, Anglicy, Szkotowie, Irlandczycy zaludniły się prowincye dawne, kilka nowych do związku przybyło, kilka innych wkrótce Reprezentantów do Kongressu obierać zaczną. Słowem w dziejach znaiomych całego świata znaleść trudno przykład wzrostu ludności, potęgi, dostatków naszemu podobny. Nie mieliśmy dotąd żadney woyny obcey; z graniczącemi Indyanami w zgodzie żyiemy; ieżeli rząd statecznie trzymać się zechce dawnego układu, nie mieszania się w interessa Europeyskie ugłaskania rodowitych Amerykanów, bez wątpienia narod ieszcze bardziey zakwitnie.

Potrzebuiemy corocznie towarów Angielskich za 6 mill. dollarów; własnych produktów przedaiemy za 13 mill. Rękodzieł mało iest w kraiu; z czasem gdy uprawią się grunta, za pomnożeniem ludności naprawi się niedostatek. Od r. 1784 uprawiono gruntu nowego 20 mill. morgów, gdy Anglicy handlem bardziey i rękodzielem zatrudnieni, przez 2 wieki ostatnie, ledwie uprawili 3 milliony. Podatki publiczne dotąd uciążliwe nie były; że zaś Ameryka woyny nie szuka, i nie lęka się obcey napaści licznych woysk regularnych i flott zbroynych nie utrzymuie; o pomnożeniu iednak okrętów rząd myśli, rozumieiąc sprawiedliwie, iż handel dziś kwitnący, sobie zostawiony bez opieki zbroyney przypadkom podlega. Amerykanie sami uprawą roli i gospodarstwem domowém zatrudniać się lubią; rzadki dobra w arędę oddaie. O robotników nie trudno; przybywaią codzień do portów Europeyczykowie ubodzy, którzy nawet nie mogli zapłacić Kapitanom okrętowym za przewoz, ci więc maią prawo naymować ich Amerykanom na czas zamierzony; po którego upłynieniu z naiemników staią się właścicielami, kupiwszy tanio ze skarbu grunt według upodobania.

Trzy są głównieysze miasta północney Ameryki. Nowy Yorck, Philadelfia, Baltimore. Washington założone na pamiątkę pierwszego obrońcy, prawodawcy, i rządcy narodu nowego, za lat 50 ledwie miastem będzie. Od czasu rewolucyi w Philadelfii budowano corocznie 500 domów, dziś ich ogółem liczą więcey 13 t, mieszkańców blizko 100 t. Kościołów iest 30, w których odprawuie się nabożeństwo różnym ięzykiem i obrządkiem; tolerancya kwitnie; teraz budują ieszcze 3 nowe kościoły, i most na rzece Schuylkil. Żyią ieszcze starzy ludzie którzy pamiętaią, że w ich młodości nie przychodziło z Anglii do portu nad 5 okrętów corocznie; gdy zaś trzeba było z nich ieden, ładować produktem kraiowym, 12 kupców Amerykańskich składkę czyniło. Dziś corocznie do Philadelfii zawiia do 1500 okrętów, tyleż wysyłaią do różnych części świata, 20 naymniey do Indyi wschodniey. Ci sami starce wspominaią, że przedtym nie było nad 3 obywatelów, co ekwipaż utrzymywali, dziś iest więcey 300.

Naywięcey Philadelfia i wszyscy Amerykanie w powszechności z produków swoich korzystali, przewożąc one do wysp cukrowych; Anglicy, Francuzi, Hollendrzy Duńczykowie, Hiszpani zboże, mięsiwo, inną żywność drzewo, kupować u nich woleli za małą cenę, w każdym czasie, niż odbierać z Europeyskich portów droższe, częstokroć zepsute, spoźnione, naybardziey podczas woyny, tam wzięte cukry, kawę, indych, tabakę, bawełnę rozwożono po całym świecie, to samo dziś ieszcze czynią. Jeden tylko S. Petersburg prędzey powstał niż Philadelfia dzieło Gwilhelma Peun, przez czas długi stolica osad Angielskich. Handel podniosł od niedawnego czasu New Yorck i Baltimore, obydwa są przynaymniey dziś równe Philadelfii; ieśli iey nie przewyższyły w ludności i dostatkach.

AMSTERDAM d. 13 stycznia. W mieście Leyden wczora stał się okropny przypadek. Statek ładowny 40 t. f. prochu wieczorem wszedł na wielki kanał, ledwie minoł ratusz, zapalił się i na powietrze wyleciał. Przyczyna niewiadoma, skutki naysmutnieysze; ratusz, naypięknieysze domy około niego, i na blizkich ulicach będące są zniszczone wywrócone, lub znacznie uszkodzone, kilkaset osob zgineło, więcey bez porównania iest ranionych, szkoda ogółem nie wyrachowana.

FRANKFORT d. 14 stycznia. Codzień teraz widziemy Generałów i Officyerów Pruskich, którym do kraiu Francuzkiego na mieszkanie udać się kazano, chociaż mocą podpisanych kapitulacyi, zaręczoną mieli wolność przebywania w oyczyźnie własney, słowo dawszy nie służyć do zamiany. Między wielo innemi dziś iechał przez miasto nasze G. Tauenzien. Wszyscy prawie będą w Lotaringii pomieszczeni. Francuzki G. Malue przysłany iest, ażeby obeyrzał i do obrony przysposobił twierdze nad Renem wyższym położone; G. Puthod wyznaczony kommendantem woysk tamże stoiących; Hardy nad niższym Renem.

Z 80 t, młodzieńców nowozaciężnych, wyrokiem Napoleona powołanych od nowego roku, 60 t. powin-

no iść do obozów Niemieckich, 20 t. zostaie w rezerwie Kellermana. Wybor iuż zaczęty, Prefektowie kończyć muszą iak nayrychley; ci nawet wolnemi być nie mogą od osobistey służby, którym pozwalano przedtym zostać w domu, albo dawać zastępców i pieniądze. Człowiek który chciał podeyść Landammana Szwaycarskiego w Basel, i znaczną summę zabrać niby żądaną od rządu Francuzkiego po długiém śledzeniu odkryty, poymany został zaprowadzony do Colmar nazwisko iego Theubel, rodem z Porentruy, chociaż wyłamywał się z pod sądu przez rozmaite wybiegi, musiał iednak przed nim stanąć.

MÜNCHEN d. 19 stycznia. Po dobyciu Wrocławia G. Deroy kommendant woysk Bawarskich d. 7 ruszył do Brieg, i stanoł przed twierdzą d. 8. Nazaiutrz powszechnym zwyczaiem wezwał Gubernatora Pruskiego GM. Cornerut do poddania się, iako nie maiącego nadziei posiłków; lecz odpowiedź odebrawszy, że nieprzyiaciel bronić się postanowił do upadłey, Deroy kazał d. 10 sypać szańce zakładać batterye, gdy skończono robotę, w nocy d. 12 Bawarczykowie rozpoczęli bombardowanie. O postępkach woyska Wurtembergskiego i G. Vandamme pod Swidnicą niema wiadomości.

LIPSK d. 12 stycznia. Jesienny iarmark obróty woyskowe nam zmieszały; noworoczny był taki, iakiego w okolicznościach teraznieyszych spodziewać się można było; towarów nie mieliśmy prawie żadnych, a zatém przedaiących i kupuiących. Czekamy niecierpliwie przywrócenia pokoiu, który da miastu naszemu i całey Saxonii pożądaną sposobność odzyskania szkod niezmiernych, któreśmy w czasie krótkim ponieśli.

Berlin d. 3 stycznia. Gubernator stolicy naszey G. Clarke od zarządzaiącego Hassyą G. La Grange z Cassel wiadomość odebrał, że rozruchy domowe w tym kraiu są uśmierzone, a spokoyność powraca; przypisuie odmianę wodz nie tylko odezwie daney do ludu przez Ministrów Elektorskich, aleteż obecności żołnierza, który zewsząd w liczbie znaczney przybywać zaczoł; Włoskie nawet półki na pomoc zprzymierzeńcom pośpieszyły. Z naszey załogi G. Clarke wysłał tamże nieco żołnierza, więcey z Potzdamu; lecz w drodze usłyszawszy o przywróconey cichości, powracaią wszyscy na dawne stanowiska. Miasto nasze napełnia się coraz bardziey obcym żołnierzem Francuzkim, Niemieckim, Włoskim; równego ucisku Magdeburg doświadcza. Od podróżnych wiemy, że drogi ztąd prowadzące do Pruss południowych okryte są zdechłemi końmi, zepsutemi wozami etc. po miastach szpitale chorym ludem napełnione, żywność bardzo droga, dostać iey trudno.

GDANSK d. 8 stycznia. Miasto nasze dotąd opasane nie iest. Wielu żołnierzy Pruskich uwolniwszy się rozmaitym sposobem z niewoli Francuzkiey, przechodzi na brzeg prawy Wisły, dla złączenia się z swoiemi. Liczą że Fryderyk 3 ma w obozach zbroynego ludu 80 t. Ten Monarcha w główney kwaterze Ortelsburg ogłosić kazał iż następuiący Officyerowie nie dopełnili rycerskiego stanu powinności, i karę odebrać powinni zasłużoną: Kommendant Erfurtu i cytadelli Petersberge Pruschenk oddalony bez abszeytu: Gubernator Stettinu GL. Romberg, GM. Knobelsdorf, GM. Rauch, Hardenberg równą tey dymissyą otrzymali. Półkownik Ingersleben kommendant Custrinu skazany na rozstrzelanie: kommenderuiący w Spandau Benckendorf, kommendant Magdeburgski G. Kleist, i Półkownik Trossel oddaleni są z armii bez abszeytu.

Konsyliarz Beyme wezwany iest do Ministeryum Segebarth Poczt Dyrektorem został. Graf Haugwitz i Sekretarz Lombard oddalili się do dóbr Szląskich: mieysce 1go zastępował Baron Stein, dopóki G. Zastrow nie powrócił z negocyacyi Berlińskiey. Generałowie Geusau i Diethern uwolnieni od obowiązków służby woienney dla wieku podeszłego. Minister stanu Voss znayduie się w Królewcu. Przybył do Królewskiego dworu nadzwyczayny poseł Angielskiey korony G. Lord Hutchinson; zgadnąć łatwo, iż ważne iemu dane są zlecenia.

DREZNO d. 14 stycznia. Przez miasto nasze widzieliśmy nie dawno ciągnących 5 t. Bawarczyków. i 4 t. Wurtembergczyków pod G. Koenig do Szląska, na dopełnienie regimentów. które uszczuplity się znacznie w dobywaniu twierdz Pruskich. Słychać, że 70 t. mieszkańców tey prowincyi bunt podniosło, wytrzymać nie mogąc ucisku nieprzyiacielskiego. Z Ulm donoszą, że d. 17 grudnia w nocy dało się uczuć w tém mieście bardzo silne ziemi trzęsienie, które iednak prócz przestrachu szkody wielkiey nie sprawiło. Odtąd posiłki dla armii Francuzkiey przeznaczone, od brzegów Renu nie dawną drogą na Frankfort, lecz nową na Wesel prowadzone być maią.

MEDIOLAN d. 9 stycznia. We Włoszech północnych rząd usiłuie przywrócić spokoyność przez rozboyników zamieszaną. Całemu Piemontowi naprzykrzony był i straszny Maino, który się nazywał Królem Alpeyskim; ten gdy upadł, zostawił towarzysza i następcę Cangiaso, który przebiegaiąc departament Marengo i okoliczne dowiodł, że od poprzednika swoiego iest okrutnieyszy i szkodliwszy. Po długiey, dotąd nadaremney pracy, naostatek policya schronienie łotrow odkryła niedaleko Alexandryi; wysłani gensdarmowie dom opasuią; broni się uporczywie Cangiaso, i życie traci, spolników poymanych oddano do sądu.

PARYZ d. 15 stycznia. Gdy iuż po wszystkich departamentach zwołane są gwardye narodowe, których część znaczna do czynney służby iest obróconą, rząd rozkazał nie tylko wszystkie woyska regularne pozostałe w kraiu i na garnizonach będące wysyłać na brzeg prawy Renu, ale nawet cały korpus gensdarmów 10 t, wynoszący, który postrzegał cichości i porządku domowego. Prefektowie chcąc tego żołnierza liczbę pomnożyć iak naybardziey, wydali odezwę do młodzi zachęcaiącą, ażeby się zaciągała dobrowolnie.

Kardynał Fesch wyiechał do Lyonu. Do portu Bayonne zawineła korweta z wyspy Francuzkiey przysłana, rząd wiadomości żadnych nie ogłosił. Angielskie eskadry z równą zawsze pilnością porty nasze zamykaią, czasem od brzegów odparty nieprzyiaciel na wolności, prędko do nich powraca. Pod Bordeaux krążące statki iego widząc ostrożność Francuzkich gdy zawiiały do lądu lub na morze wychodziły, biorą flagę Amerykańską, i tym sposobem dość znaczną szkodę naszym żeglarzom czynią.

CASSEL d. 12 stycznia. Po większey części przynaymniey uśmierzone są rozruchy w kraiu Haskim; obywatele znacznieysi co za granicę wychodzili, powracać zaczynaią. G. La Grange Officyerom woysk Elektorskich do Moguncyi udać się zalecił. Mamy garnizon bardzo liczny; w Hanau blizko 3 t. żołnierza postawiono.